

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 163/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného Mgr. Lukášom Kysuckým, Kamenná 3607/29, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/34/2024 z 28. novembra 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/128/2024 zo 17. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3T/34/2024 z 28. novembra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1Tos/128/2024 zo 17. decembra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Žiada napadnuté uznesenia zrušiť a priznať mu finančné zadostučinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obžalovaný z prečinu neoprávneného prechovávanía omamnej látky a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 2 a 3 Trestného zákona s poukazom na § 135d písm. a) Trestného zákona. Sťažovateľ je stíhaný väzobne z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom jeho väzba začala plynúť 31. mája 2024.

3. Napadnutým uznesením okresného súdu bol sťažovateľ po podaní obžaloby ponechaný vo väzbe, jeho väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka a boli zmenené dôvody jeho väzby tak, že dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa vzťahuje na prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 a 3 Trestného zákona.

4. Napadnutým uznesením krajského súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom heslovite uviedol viaceré námietky, resp. tvrdenia, poväčšine bez uvedenia či vysvetlenia bližšieho kontextu.

6. V prvom rade sťažovateľ poukázal na to, že je absolútne neprípustné, aby orgány činné v trestnom konaní nahrávali rozhovor medzi ním ako podozrivým ako jeho obhajcami. Ďalej uviedol, že prokurátor nepredložil do vyšetrovacieho spisu kapsičku čiernej farby ani mobilný telefón. Namieta aj to, že obžaloba bola na neho podaná skôr, ako bolo rozhodnuté o jeho návrhu na preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 1 a 2 Trestného poriadku. Tvrdí, že orgány činné v trestnom konaní v prípravnom konaní odmietli vykonať jeho výsluch. Taktiež podľa jeho názoru nebola dodržaná lehota na záverečné preštudovania spisu. V jeho veci bolo dvakrát začaté trestné stíhanie pod tým istým ČVS. Okresný súd sa 18. októbra 2024 pri rozhodovaní o väzbe neoboznámil s jeho podnetom o pochybnostiach o rozsahu práv a povinností podozrivého ani s CD nosičmi, na ktoré sťažovateľ poukázal. Pred pojednávacou miestnosťou bol pri jeho výsluchu ako zákonný sudca uvedený Mgr. Mariana Juríková, a teda osoba odlišná od osoby sudcu, ktorý v danej veci rozhodoval. Ďalej sťažovateľ uviedol, že 12. decembra 2024 (štvrtok) prevzal výzvu súdu na odôvodnenie svojej sťažnosti, samotné odôvodnenie napísal 15. decembra 2024 (nedeľa) a následne toto poslal prostredníctvom príslušného ústavu na výkon väzby. Jeho podanie bolo krajskému súdu doručené 19. decembra 2024, avšak krajský súd rozhodol napadnutým uznesením už 17. decembra 2024, teda pred doručením odôvodnenia sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu vydanými v súvislosti s rozhodovaním o jeho väzbe po podaní obžaloby.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona

o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

10. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

11. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu, pričom túto možnosť aj využil a posúdenie jeho námietok tak bolo v právomoci krajského súdu.

12. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

13. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, pôsobí ako celok zmätočne. Sťažovateľ heslovitým spôsobom uvádza viaceré námietky či tvrdenia, a to bez uvedenia akéhokoľvek relevantného kontextu, a teda či ich pred všeobecnými súdmi uplatnil, ako sa s týmito námietkami všeobecné súdy vysporiadali a v čom je ich prípadná odpoveď nedostatočná či nepresvedčivá. Pri viacerých svojich námietkach neobjasnil, prečo by tieto mali byť relevantné práve pre posúdenie jeho väzby, resp. aký dopad majú na namietané porušenie jeho práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy. Rozsah prieskumu ústavného súdu je tak limitovaný samotnou ústavnou sťažnosťou a jej odôvodnením.

14. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o porušení jeho základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a ani čl. 6 ods. 1

dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1, 2 a ods. 5 ústavy, čl. 8 ods. 1, 2 a ods. 5 listiny, ako aj čl. 5 dohovoru (I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež z čl. 6 ods. 1 dohovoru sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby. Medzi týmito sťažovateľom označenými právami a napadnutým uznesením krajského súdu preto neexistuje dostatok príčinnej súvislosti, čo opodstatňuje odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

15. Námietky sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu krajského súdu spadajú pod ním namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

16. Ústavný súd už judikoval, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (m. m. III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (I. ÚS 187/09, rozsudok vo veci Toth proti Rakúsku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 11894/85, bod 67).

17. Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia (III. ÚS 271/07, I. ÚS 58/2017).

18. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ďalej vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí odpovedť na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybniť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (pozri rozsudok vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74).

19. Krajský súd vo svojom napadnutom uznesení poukázal na dôvodnosť vznesenia obvinenia sťažovateľovi a príslušné dôkazné prostriedky podporujúce tento záver. Taktiež konštatoval existenciu väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku s poukazom na skutočnosť, že u sťažovateľa ide o 23-krát súdne trestanú osobu, pričom sťažovateľ sa mal predmetného stíhaného skutku dopustiť v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia. Dospel tak k záveru, že sťažovateľ má sklony k páchaniu trestnej činnosti, pričom k jeho náprave nevedlo ani podmienené odsúdenie a ani opakované upustenie od uloženia súhrnného trestu. Sťažovateľ je v zmysle napadnutého uznesenia krajského súdu konzumentom omamných a psychotropných

látok, z čoho vyplýva aj existencia vysokej miery rizika nepredvídateľnosti jeho konania. Námietky sťažovateľa uvedené v jeho sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie sú podľa krajského súdu spôsobilé spochybniť tam uvedené závery, keď ide zo strany sťažovateľa iba o iné právne hodnotenie existujúceho skutkového stavu. Krajský súd ďalej osobitne odkázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 594/2024 z 22. októbra 2024 o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa, v ktorej namietať viaceré pochybenia orgánov činných v trestnom konaní pri jeho vzatí do väzby a v ich následnom postupe. Pokiaľ išlo o konkrétnu námietku nevypočutia sťažovateľa v prípravnom konaní, krajský súd odkázal na skutočnosť, že sťažovateľovi bolo 1. júna 2024 a taktiež 7. júna 2024 umožnené vyjadriť sa ku skutku, ktorý je mu kladený za vinu, avšak sťažovateľ túto možnosť nevyužil a odmietol vypovedať. Ak ide o následnú žiadosť sťažovateľa o jeho vypočutie a jej nevyhovenie zo strany vyšetrovateľky, toto obmedzenie práva na obhajobu bude podľa krajského súdu konvalidované v konaní pred súdom, kde môže sťažovateľ svoje právo využiť a ku skutku vypovedať. K námietke údajného nahrávania rozhovoru s obhajcom krajský súd uviedol, že prokurátor v obžalobe navrhol vykonať aj dôkaz prehratia predmetných obrazovo-zvukových záznamov, a teda počas súdneho konania bude mať sťažovateľ možnosť vyjadriť sa k nim, resp. uplatniť túto svoju argumentáciu v konaní vo veci samej. Vo vzťahu k návrhu sťažovateľa na preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 1 a 2 Trestného poriadku uviedol, že v danej veci došlo podaním obžaloby k ukončeniu prípravného konania, avšak o predmetných podaniach sťažovateľa rozhodol samotný okresný súd uznesením zo 4. decembra 2024. K nedodržaniu lehoty na záverečné preštudovania spisu poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ mal možnosť preštudovať si príslušný spis 11. septembra 2024 a jeho obhajca 3. septembra 2024 a taktiež 18. októbra 2024. Sťažovateľ študoval vyšetrovací spis taktiež 11. a 12. novembra 2024. Navyše, aj z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ si vyšetrovací spis preštudoval, nemal výhrady k tvrdenému nedodržaniu lehoty na jeho preštudovanie a po samotnom preštudovaní spisu podal množstvo návrhov na doplnenie dokazovania.

20. Z už uvedených záverov krajského súdu sa ústavný súd presvedčil, že všetkým relevantným námietkam sťažovateľa bola zo strany krajského súdu venovaná náležitá pozornosť a primeraná odpoveď. Sťažovateľ konkrétne závery vyjadrené v napadnutom uznesení krajského súdu v ich podstate ani nespochybnil prednesením konkrétnych námietok, ale ústavný súd v podstate žiada o iné skutkové a právne vyhodnotenie jeho veci, čo však nie je úlohou ústavného súdu v tomto konaní.

21. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že „*prokurátor nepredložil do vyšetrovacieho spisu kapsičku čiernej farby ani mobilný telefón*“, táto bola pred krajským súdom zo strany sťažovateľa uplatnená a krajský súd na ňu v odôvodnení napadnutého uznesenia neposkytol konkrétnu odpoveď. V tomto smere je však zo strany ústavného súdu potrebné konštatovať, že predmetnú námietku, navyše bez bližšieho vysvetlenia kontextu, nemožno považovať v okolnostiach danej veci za relevantnú. Sťažovateľ ústavnému súdu nijak neobjasnil dopad tejto svojej námietky na namiatané porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu pri rozhodovaní o jeho väzbe. Navyše, z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že kapsička čiernej farby a mobilný telefón sa v zmysle § 94 ods. 1 Trestného poriadku nachádzajú v archíve OKP OR PZ Martin a procesne o nich rozhodne príslušný súd.

22. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o tom, že v jeho veci „*bolo dvakrát začaté trestné stíhanie pod tým istým ČVS*“, možno konštatovať, že z predložených dokumentov nevyplýva, že by sťažovateľ túto svoju námietku uplatnil pred krajským súdom. Bez ohľadu na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ ústavnému súdu neobjasnil, aký dopad by táto jeho námietka mohla a mala mať vo vzťahu k ním tvrdenému porušeniu jeho práva na osobnú slobodu pri rozhodovaní o jeho väzbe po podaní obžaloby.

23. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že „*pred pojednávacou miestnosťou bol pri výsluchu obvineného ako zákonný sudca uvedený Mgr. Mariana Juríková*“, a teda osoba odlišná od osoby sudcu, ktorý v danej veci rozhodoval, z predložených dokumentov nevyplýva, že by sťažovateľ túto svoju námietku uplatnil pred krajským súdom. Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ ústavnému súdu neobjasnil relevanciu tejto jeho námietky pre posúdenie ústavnoprávnej udržateľnosti napadnutých uznesení. Sťažovateľ pred ústavným súdom nijakým relevantným spôsobom nespochybnil, že v jeho veci rozhodoval zákonný sudca určený podľa príslušného rozvrhu práce.

24. Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd rozhodol skôr, ako mu bolo doručené odôvodnenie jeho sťažnosti, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že zahlásená sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola podrobným a rozsiahlym spôsobom odôvodnená jeho obhajcom, čo vyplýva zo samotného napadnutého uznesenia krajského súdu. Z predmetného uznesenia ďalej vyplýva, že krajskému súdu bolo doručené aj odôvodnenie sťažnosti spísané samotným sťažovateľom (s. 2 a 3). Pokiaľ by sťažovateľ skutočne zaslal krajskému súdu aj ďalšie vlastné odôvodnenie zahlásenej sťažnosti (doplnenie sťažnosti), ústavnému súdu vôbec neobjasnil, aké konkrétne nové (ďalšie) skutočnosti v ňom uviedol nad rámec pôvodného odôvodnenia sťažnosti zo strany jeho obhajcu a zo strany jeho samotného, s ktorými by sa krajský súd v napadnutom uznesení nevysporiadal.

25. Vzhľadom na všetko už uvedené bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu